

GAZETA LWOWSKA

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
LWÓW, UL. SŁOWACKIEGO 6. I-sze p.
Listy należy frankować. — Reklamacje
otwarte wolne od opłaty.
Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

Telefony:
REDAKCJI
21—18
ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE PRÓCZ DNI POŚWIĄ-
TECZNYCH O GODZINIE 3-ciej POPOŁUDNIU
REDAKTOROWIE NACZELNI:
WOJCIECH BARANOWSKI
i Dr. MARCELI SZAROTA

CENA
NUMERU
15 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do do-
mu 2-80 — z dostawą 3-30. — Zamiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 3-30. —
Zagranicą 7— P. K. O. Nr. 141.690.

Czemu odeszli liberałowie?

Z angielskiego gabinetu ustąpiło dwóch liberałów.

Zanosiło się na to oddawna. Wszak angielska polityka gospodarcza przeszła w ostatnich latach na drogę zdecydowanego protekcjonizmu. Zrodziło to zasadnicze sprzeczności pomiędzy gospodarczą polityką liberałów, opartą na zasadzie czy wprost na dogmacie wolnego handlu oraz pomiędzy protekcjonistycznymi tendencjami rządu Mac Donalda. Tendencje te wystąpiły szczególnie jaskrawo podczas konferencji dominjów w Ottawie. Jej wyniki dopełniły czarę niezadowolenia ministrów liberałów. Rząd angielski zgodził się tam bowiem na regulowanie polityki celnej tylko w porozumieniu z rządami dominjów, którym przyznano specjalne przywileje, zmierzające wyrażnie w kierunku odgródzenia wspólnego rynku międzyimperjalnego od współzawodnictwa innych państw. Ponieważ uchwały ottawskie mają obowiązywać pięć lat, uznali liberałowie, że jest to okres zbyt długi, co znowu sprzeczne jest z tymczasowym charakterem wszelkich ustaw celnych.

Stanęli tedy liberałowie na stanowisku, że w rezultacie Ottawy nastąpi zaostrenie ograniczeń w handlu światowym, w pierwszym rządzie przez wprowadzenie systemu „kontyngentów” czyli ilościowego regulowania importu do Wielkiej Brytanji. Ze w ślad zatem układy ottawskie definitywnie ograniczają prawa Anglii do negocjowania umów handlowych z zagranicą na zasadzie „wolnej ręki” i że wreszcie nakładają one nowe i poważne ciężary na szerokie masy społeczeństwa angielskiego przez opodatkowanie lub nicuchronne podwyższenie cen podstawowych artykułów pierwszej potrzeby.

Tu wyjaśnić należy, że w stronnictwie liberalnym angielskiem odróżnić dziś można trzy kierunki: liberalizm czysty czyli klasyczny a więc wierny tradycjom doktryny liberalnej. Jego przedstawicielem jest sir Herbert Samuel. Drugi, to kierunek, skłaniający się ku konserwatyzmowi czyli tzw. liberalizm narodowy. Jego przedstawicieli

ciem w gabinecie jedności narodowej jest sir John Simon. Trzeci, to kierunek radykalny, reprezentowany przez Lloyda George'a. Obecnie ustąpił z gabinetu tylko liberałowie z pod znaku pierwszego. Zostali natomiast inni a nawet liberałowie narodowi z okazji

ostatniej dymisji ministrów i mianowania w ich miejsce nowych wydali bankiet, na którym minister Runciman, ich właśnie człowiek, wśród powszechnych oklasków oświadczył: „Nie jesteśmy zdrajcami, pozostaniemy na stanowiskach i będziemy po-

Z ostatniej chwili.

Wyjazd Herriota do Londynu.

Paryż. (PAT.) Sensację wywołała tu wiadomość, że premier Herriot wyjechał do Londynu. Koła oficjalne zachowują całkowite milczenie, i nie zaprzeczają, ani nie potwierdzają tej

wiadomości. „Figaro” sądzi, że wyjazd Herriota do Londynu celem spotkania się z angielskim premierem, wobec nieudanej próby zwołania konferencji w Londynie, jest zbyteczny.

Rozpatrywanie protestów wyborczych rozpocznie wkrótce Sąd Najwyższy.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. (Sch.) Od dnia 17 bm. do 5 grudnia b. r. w każdy poniedziałek Sąd Najwyższy na posiedzeniach niejawnych rozpatrywać będzie protesty, zgłoszone przeciw wyborom do Sejmu i Senatu. Między innymi dnia 7 listopada rozpatrywany będzie protest przeciwko wyborom w okręgu Złoczów, dnia 14 listopada przeciw wybo-

rom w okr. Tarnopol, a dnia 5 grudnia przeciwko wyborom w okręgu Jasło. Na posiedzeniach tych Sąd Najwyższy zajmie się badaniem strony formalnej zgłoszonych protestów, oraz oznaczy termin posiedzeń jawnych dla ostatecznego rozpatrzenia zgłoszonych protestów.

Nowa taryfa celna.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. (Sch.) Dziś ukazał się Dziennik Ustaw, zawierający nową taryfę celną. Taryfa ta wejdzie w życie

za rok. Jest ona zgodna z traktatami handlowymi, jakie Polska zawarła z innymi państwami.

Ruch rewolucyjny w Hiszpanji.

Madryt. (PAT.) Robotnicze organizacje komunistyczne w mieście Llerena proklamowały wczoraj strajk, który przybrał charakter rewolucyjny. Komitet strajkowy kazał zamknąć wszystkie sklepy. Strajkujący usiłowali opanować transporty chleba przeznaczone dla ludności. Gwardja cywilna była zmuszona do użycia broni. Pomimo strzelaniny tłum nie ustąpił, zaj-

mując coraz groźniejszą postawę i zmuszając gwardzistów do ustąpienia. Nadeszłe posiłki przyczyniły się do polepszenia sytuacji, jednakże dotychczas nie nastąpiło zupełne uspokojenie. Gwardziści patrolują ulice grupami po kilku żołnierzy, ponieważ na pojedynczych gwardzistów napadają strajkujący.

Olbrzymi pożar w składzie nafty.

La Rochelle. (PAT.) Z niezbadanej dotychczas przyczyny wybuchł nagle pożar w wielkich składach nafty. Płomienie ogarnęły liczne zbiorniki zawierające przeszło trzy miliony litrów nafty i benzyny. Pożar, który rozpoczął się popołudniu, trwał do późnej

godziny w nocy. W akcji ratunkowej brały udział wszystkie oddziały straży pożarnej wspomagane przez wojsko. Wysiłki ich mają głównie na celu zapobieżenie, aby pożar nie rozszerzył się na znajdujące się w pobliżu zabudowania zakładów przemysłowych.

Prasa angielska przyjęła krytycznie francuski plan rozbrojeniowy.

Londyn. (PAT.) Nowy francuski plan rozbrojeniowy, przypisywany Herriotowi, nie zyskał w Londynie poparcia. „Times” pisze, że Liga Narodów jest zbyt jeszcze słabą instytucją aby można jej było podporządkować samoloty i czołgi. „Daily Tele-

graph” ostro atakuje plan francuski jako nawrót do protokołu genewskiego, stwierdzając, że Wielka Brytanja nigdy nie zgodzi się na pozostawienie określenia napastnika jakimkolwiek trybunałowi, gdyż prawo to rezerwuje tylko sobie.

pierali Mac Donalda“.

Rozdźwięki w łonie gabinetu jedności narodowej Mac Donalda zarysowały się już całkiem widocznie od chwili przeprowadzenia rewolucyjnej w swych skutkach lutowej deklaracji ministra skarbu Neville Chamberlaina, która pogrzebała ostatecznie ideę wolnego handlu, ideę, na której właściwie wyrosła światowa potęga Wielkiej Brytanji. Już wtedy zanosilo się na ustąpienie liberalnych ministrów koalicyjnego rządu angielskiego. Niechętnie patrzyli oni na ówczesne pociągnięcia celne, sprzeczne z ich wolno-handlowymi zasadami. Godzili się jednak na pozostanie w rządzie mimo otwartej opozycji przeciw nowym ustawom celnym pod wyraźnym warunkiem — który przekreśliła dopiero Ottawa — że nowe cła importowe będą miały jedynie charakter przejściowy i że zostaną zniesione z chwilą poprawy sytuacji gospodarczej. Sytuacja ministrów, którzy na plenum parlamentu głosowali wtedy przeciw ustawom, wnie- sionym przez rząd na podstawie uchwały większości rady ministrów, stała się jednakże wtenczas już wybitnie paradoksalną.

Ottawy nie mogli jednak ścierpieć. Mimo nalegania króla i premiera Mac Donalda ulegli sugestjom Lloyda George'a. Nie mogli ścierpieć tego, że zapowiedziana w Ottawie preferencja wewnętrzna spowoduje reakcję u wszystkich państw, z którymi prowadzi handel Anglia, — spowoduje, że państwa te odpowiednio ustosunkują się do produktów angielskich. Twierdzili, że realizacja zamierzeń rządu angielskiego uderzy boleśnie w angielski przemysł. A przemysł ten, cierpiący na bezrobocie, obciążony drożyzną robotniczą, o niezbyt wielkich zdolnościach konkurencyjnych na kontynencie i w Ameryce, nowych ciosów nie może wytrzymać.

Narazie, mimo wszystko, autorytet gabinetu Mac Donalda zachwał się jedynie i zarysował przejściowo. Nie runął jednak. Mimo ustąpienia trzech wybitnych polityków rząd Mac Donalda zachował w pełni swój charakter rządu koncentracji narodowej ponadpartyjnej i wobec tego będzie mógł nadal walczyć o przewycięzenie ogromu trudności piętrzących się we wszystkich dziedzinach polityki brytyjskiej. Wszelkie natomiast dalsze wstrząsy mogłyby pociągnąć za sobą skutki już o wiele poważniejsze i cięższe.

Strajk w gazowni warszawskiej trwa.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. (Sch.) Sytuacja strajkowa na terenie gazowni miejskiej nie uległa zmianie. Strajk trwa w dalszym ciągu. W dniu dzisiejszym odbędzie się w Ministerstwie Opieki Społecznej spotkanie zainteresowanych stron.

„Miasto Gorkija“.

Moskwa. (PAT.) Prezydium Centralnego Komitetu Wykonawczego partji komunistycznej postanowiło w związku z 40-leciem pracy literackiej i społecznej Maksyma Gorkija nazwać Niżnyj Nowgorod miastem Gorkija.

Niema cholery w pow. kałuskim.

Lwów. (PAT.) W związku z wiadomością podaną przez jeden z dzisiejszych dzienników porannych o epidemji cholery azjatyckiej w powiecie kałuskim, Państwowy Zakład Hygieny donosi, że badania bakteriologiczne materiału, przesłanego przez lekarza powiatowego w Kałuszu nie wykazały obecności przecinków Kocha. Zatem o wybuchu epidemji cholery azjatyckiej w powiecie Kałuskim nie ma mowy.

Nowa podróż „Zeppelin“.

Berlin. (PAT.) Sterowiec „Hr. Zeppelin“ odleciał wczoraj w swoją ósmą podróż do Ameryki południowej, mając na pokładzie 12 pasażerów. Z Pernambuco sterowiec udaje się do Rio de Janeiro.

Unja brytyjskich faszystów.

Do czego dąży sir Oswald Mosley?

Londyński dziennik „News Chronicle” zamieścił wywiad z przewodcą partji faszystów brytyjskich, sir Oswaldem Mosleyem. W wywiadzie tym sir Mosley precyzuje i określa dążenia i cele nowej partji.

Sir Mosley przyjął przedstawiciela „News Chronicle” w stroju faszystowskim: w szarej koszuli z czarnym krawatem. Szare koszule są codziennym strojem faszystów brytyjskich.

„Tworzymy — mówi sir Mosley — oddziały szturmowe, są one zorganizowane na modłę wojskową, ale nie mają bynajmniej służyć do celów agresywnych. Należą do nich tylko młodzi i silni ludzie. Broni nie mają, nie uzbrajamy ich ani teraz ani na przyszłość. Rola ich polega na utrzymywaniu porządku podczas zebrań, wieców”.

„Faszyści u nas rekrutują się z pośród najróżniejszych sfer społeczeństwa, główny jednak kontyngent ich dostarczają nam okręgi przemysłowe Lancashire i Yorkshire. Całą moją fortunę oddałem na cele partyjne — mówi sir Mosley — zresztą partja nasza wkrótce będzie wystarczała sama sobie, gdyż rosną jej szeregi i zwiększają się fundusze”.

„Kraj nasz — mówi wódz — nie znajdzie wyjścia z sytuacji obecnej, jeśli nie nastąpi gruntowna reorganizacja systemu rządu i parlamentaryzmu. Gdy lud zrozumie konieczność takiej reformy i odpowiedniej akcji, działać będzie pewniej i szybciej, niż to się działo w jakimkolwiek kraju. W naszym planie leży sfaszyzowanie najpierw Wielkiej Brytanji, potem zaś północnej Irlandji. Działać będziemy prowadząc energiczną propagandę, or-

ganizując wiece, zebrań, defilady, pochody agitacyjne”.

„Ale — dodaje sir Mosley — upadek systemu obecnego może nastąpić zanim przystąpimy do akcji. Musimy zatem być gotowi do czynu i przystosować się do okoliczności. Liczę

jednak, że nie będziemy zmuszeni do stosowania przemocy. Gdyby zaś sytuacja obecnie przeciągała się, przystąpimy do udziału w wyborach, aby zdobyć parlament. A liczymy, iż przy panujących obecnie nastrojach wśród ludności, otrzymamy znacznie więk-

szą ilość głosów, niż się tego mogli spodziewać nasi przeciwnicy”.

„Mojem zdaniem — kończy sir Mosley — wszystkie kraje mają przed sobą dzisiaj perspektywę wejścia na drogę albo faszystów albo komunizmu. Kraje postępowe i cywilizowane obiorą faszystów jako formę ustroju i rządów, kraje zacofane i prymitywne mogą wejść na tory komunizmu”.

Tyle sir Mosley, który od skrajnej lewicy Labour Party zawędrował na skrajne prawe skrzydło polityczne.

E. R.

Przed wizytą Herriota w Londynie.

Konferencja 4 mocarstw nie dojdzie do skutku.

Londyn. (PAT.) „Sunday Times” twierdzi z całą pewnością, że premier Herriot przybędzie w połowie tego tygodnia do Londynu, aby na zapro-

szenie Mac Donalda odbyć z nim rozmowę, wyjaśniającą sytuację. Herriot omówić ma z Mac Donaldem zarówno niemieckie żądania równoupraw-

nienia, jak i plan rozbrojenia, który pragnie przedłożyć w Genewie. Plan ten zawierać ma, według „Sunday Times” następujące punkty:

- 1) stopniowe wykonanie rozbrojenia przez wszystkie państwa równocześnie w okresie 5 lat,
- 2) kontrola wszystkich sił powietrznych przez Ligę Narodów,
- 3) ustanowienie trybunału międzynarodowego dla określenia, kto jest napastnikiem w wypadku konfliktu,
- 4) postawienia czołgów, samolotów i innych agresywnych narzędzi walki do dyspozycji Ligi Narodów z tem, że będą one oddane do użytku każdego państwa, które padnie ofiarą agresji.

O ile wiadomość „Sunday Times” co do przyjazdu Herriota do Londynu jest prawdziwa, to fakt ten zdawałby się wskazywać na to, iż konferencja czterech mocarstw w Londynie nie dojdzie do skutku, a gest Herriota jest pewnego rodzaju ratowaniem prestyżu premiera Mac Donalda, którego mało szczęśliwą inicjatywę spotkało niepowodzenie.

Paryż. (PAT.) Między Paryżem a Londynem toczą się rokowania, mające na celu podjęcie prac konferencji rozbrojeniowej. Koła francuskie zachowują zupełne milczenie co do rozmów między Herriotem a Tyrellem. Jest jednak rzeczą widoczną, że Herriot stoi w dalszym ciągu na stanowisku, które przedstawił w swej wypowiedzi na zaproszenie Mac Donalda. Każdy program zrównania zbrojeń musi być omówiony — jako zagadnienie bezpieczeństwa przez konferencję bezpieczeństwa — przez wszystkich państw zainteresowanych. Panuje tu pogląd, że jeżeli Mac Donald uważa za potrzebne wcześniejsze porozumienie się z Herriotem, ten ostatni chętnie uda się w tym celu do Londynu.

Nieprawdziwe pogłoski o chorobie Ojca św.

Citta del Vaticano. (PAT.) W związku z wiadomościami prasy zagranicznej o złym stanie zdrowia Ojca św. sfery watykańskie stwierdzają całkowicie bezpodstawność tych pogłosek.

Lot kpt. Karpińskiego.

Tcheran. (PAT.) Kpt. Karpiński wystartował wczoraj o godz. 8 rano w dalszą drogę do Heratu, gdzie zamierza przybyć o godz. 16. Jutro kpt. Karpiński zamierza wylecieć w dalszą drogę na Kandahar do Kabulu. Dzisiejszy start odbył się w bardzo szczęśliwych warunkach przy sprzyjającej pogodzie.

Oszczędności w budżetach krajów związkowych.

Berlin. (PAT.) Premier rządu Mecklemburg-Schwerin zwrócił się do wszystkich ministrów finansów krajów związkowych Rzeszy z propozycją urzędzenia w dniu 15 b. m. w Berlinie wspólnej konferencji w celu omówienia zarządzeń oszczędnościowych, niezbędnych ze względu na ciężką sytuację budżetową i gospodarczą wszystkich krajów związkowych.

Bibliografja mniejszości narodowych w Polsce.

Warszawa. (PAT.) Nakładem Instytutu Badań Spraw Narodowościowych w Warszawie ukazała się książka Piotra Grzegorzycy „Bibliografja Mniejszości Narodowych w Polsce w r. 1931”. Książka zawiera spis niemal wszystkich książek, ulotek, sprawozdań, artykułów odnoszących się do mniejszości narodowych zamieszkałych na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej.

Odpowiedź rządu Rzeszy na inicjatywę Mac Donalda.

Londyn. (PAT.) W Foreign Office otrzymano odpowiedź niemiecką na inicjatywę Mac Donalda. Nota niemiecka zastrzegać ma, co prawda, że nie uważa ani noty francuskiej z 11 września, ani deklaracji brytyjskiej z 18 września za stosowne podstawy do dyskusji na konferencji, niemniej jednak wyraża swą zgodę na udział w proponowanej konferencji. Nota niemiecka zwraca uwagę na fakt, że deklaracja brytyjska kładzie nacisk jedynie na stronę prawną zagadnienia, wysuniętego przez rząd niemiecki, gdy nota francuska zajmuje się tylko alternatywą ewentualnego ponowienia zbrojeń niemieckich, podczas gdy istotnym celem memorjału niemieckiego, przedstawionego rządowi francuskiemu, było rozbrojenie, a nie uzbrojenie. Rząd niemiecki wyrażać ma swą gotowość nawiązania dyskusji z innymi mocarstwami celem znalezienia zadowalającego wszystkie strony wyjścia w

sprawie równouprawnienia. Zdaniem Niemiec jednak dążenie takie prowadzone winno być w tym samym duchu, co w swoim czasie rokowania w Lozannie.

Berlin. (PAT.) „Deutsche Ztg.” na podstawie informacji z Londynu w artykule p. t. „Zaniepokojenie na Wilhelmstrasse” pisze, że w kołach angielskich zupełnie niewłaściwie tłumaczy się odpowiedź niemiecką, uważając, że nota udziela rządowi angielskiemu wielkich pełnomocnictw i swobody w doborze miejsca i układu konferencji. W ten sposób całkowicie nie docenia się zastrzeżeń niemieckich, odnoszących się pośrednio właśnie do tej kwestji. W wiadomości, że konferencja odbyć się ma poza Londynem, berlińskie koła dopatrują się dowodu, że Anglja idzie na rękę Francji, co może mieć doniosły wpływ na cały przebieg konferencji.

Obniżenie kosztów administracyjnych związków komunalnych.

Warszawa. (PAT.) Uchwalony na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów projekt rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie obniżenia kosztów administracyjnych związków komunalnych, przewiduje

obniżenie kosztów administracji ogólnej tychże związków w stosunku do wydatków na te cele od 20 do 25 procent i dokonane ma być jeszcze w ciągu roku budżetowego 1932/33.

Wojskowy kodeks karny.

Warszawa. (PAT.) Ogłoszone wprowadzenie rozporządzeniem P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. nowego kodeksu karnego powszechnego wywołuje potrzebę wydania również opartego na tych samych zasadach nowego kodeksu karnego wojskowego, który w formie projektu rozporządzenia P. Prezydenta

Rzeczypospolitej uchwalony został na posiedzeniu Rady Ministrów. W części szczegółowej kodeksu, opierającego się na zasadach dotychczasowego kodeksu wojskowego z r. 1928, wprowadzone jedynie zostały zmiany konieczne, które odpowiadają zasadom i systematyce kodyfikacyjnej nowego kodeksu karnego powszechnego.

Czechosłowacja i Węgry głosowały za kandydaturą Polski do Ligi Narodów.

Nowy kodeks wojskowy ma wejść w życie z dniem 1-go stycznia 1933 r.

Warszawa. (PAT.) Poseł czechosłowacki w Warszawie dr. Girs w rozmowie z jednym z przedstawicieli komitetu polskiego porozumienia prawnego czechosłowackiego - polskiego, oświadczył co następuje: Dnia 4 b. m. w jednym z pism warszawskich opublikowana była wiadomość z Genewy, jakoby przy wyborze do Rady Ligi Narodów Czechosłowacja głosowała przeciwko Polsce. Wiadomość tę — powiedział poseł dr. Girs — uważam za bardzo szkodliwą dla wzajemnych stosunków polsko - czechosłowackich, tembardziej, że wskutek tajności głosowania do Rady Ligi, nie

mogę dać oficjalnego zaprzeczenia tej wiadomości. Uważam jednak za niezbędne oświadczyć publicznie, dla informacji opinji polskiej, że doniesienie to według mego przekonania i moich wiadomości jest fałszywe.

Budapeszt. (PAT.) Ze strony kompetentnej stwierdzają, że pogłoska o tem, jakoby delegat Węgier głosował przeciwko kandydaturze Polski do Rady Ligi Narodów, pozbawiona jest wszelkich podstaw. Delegat Węgier głosował za Polską, co wynika z serdecznych stosunków między obu krajami.

Ruch emigracyjny w miesiącu wrześniu 1932.

Warszawa. (PAT.) W ciągu miesiąca września r. b. wyjechały przez Syndykat Emigracyjny do Argentyny, Brazylii, Chile, Kanady, Stanów Zjednoczonych, Francji i innych krajów transporty emigrantów w liczbie 647 osób.

Wszystkie wymagane od emigrantów formalności wyjazdowe zostały załatwione całkowicie za pośrednictwem oddziałów i agentur Syndykatu Emigracyjnego, dzięki czemu achroniono emigrantów od zbędnych i kosztownych podróży do różnych urzędów oraz od wyzysku nielegalnych pośredników emigracyjnych.

Syndykat Emigracyjny udzielił emigrantom wszelkich informacji i pomocy przed i w czasie podróży bez żadnych opłat ze strony wyjeżdżających oraz udzielił wszystkim emigrantom zaświadczeń na niższe koleje przy przejeździe kolejami polskimi.

Centrala Syndykatu Emigracyjnego mieści się w Warszawie przy ul. Niecałej nr. 7.

Uroczyste zakończenie „Tygodnia Strzeleckiego” we Lwowie.

Rozpoczęty dnia 2 października b. r. „Tydzień Strzelecki”, który odbył się pod hasłem obrony Państwa, w programie swym zawierał szereg imprez propagandowo-sportowych, a przede wszystkim propagandę sportu strzeleckiego, tak ważnego dla obrony narodowej. Przez cały tydzień na strzelnicy Korpusu Kadetów odbywało się strzelanie do tarczy Obrony Narodowej, zapoczątkowane oddaniem strzałów honorowych przez dostojników cywilnych i wojskowych naszego miasta. Komenda Okręgu Z. S. organizując strzelania, kierowała się chęcią spopularyzowania strzelectwa wśród najszerszych warstw społeczeństwa. Poza to w sobotę odbyły się na strzelnicy garnizonowej we Lwowie zawody strzeleckie o „Oznakę strzelecką” klasy wyborowej. Pobieżny bilans wykazuje, że imprezy te wywołały duże zainteresowanie wśród społeczeństwa, które brało masowy udział w strzelaniu, a szereg osób zdobył odznakę strzelecką.

W sobotę, 8 bm. w salach Hotelu Krakowskiego odbył się wieczorem taniec strzelecki, urządzony przez Towarzystwo Przyjaciół Związku Strzeleckiego, który zgromadził przed stawiciele władz cywilnych i wojskowych, oraz całą elitę społeczeństwa, sympatyzującego ze Związkiem Strzeleckim.

„Tydzień Strzelecki” został uroczystie zakończony w niedzielę, 9 bm. nabożeństwem odprawionem w kościele OO. Jezuitów, w którym wziął udział imieniem p. wojewody lwowsk. naczelnik Krzywoszyński, gen. Czuma, dowódca Korpusu Kadetów Nr. I pułk. Florek, reprezentanci władz rządowych, samorządowych, Związku Strzeleckiego z komendantem VI. Okręgu mjr. Stachelskim w otoczeniu komendanta podokręgu Z. S. Kochanowskiego, dr. Bryka, Nowaka, komendanta obw. lwowskiego inż. Czaplńskiego, prezesa Zarządu Z. S. Lwów dr. Stepka, wiceprezesa Jaworskiego i in. W nabożeństwie wzięły również udział delegacje stowarzyszeń i organizacji. Przed kościołem w długim szeregu ustawily się kompanie Z. S., hufców szkolnych, Korpusu Kadetów, Przysposobienia Wojskowego, Kol. Przysp. Wojsk., Pocz. Przysp. Wojsk. i artylerja P. W.

Organizacja kadr pracy w Niemczech.

Berlin. (PAT.) Min. Schaffer wraz z komisarzem do spraw służby w kadrach pracy, Syrupem, odbył inspekcję urządzonych przez Stahlhelm pod Halle obozów kadr pracy. Według doniesień prasy komisarz Syrup w wygłoszonym przemówieniu oświadczył między innymi, że obecnie odbywa służbę w kadrach pracy 200.000 ludzi. Subsydia państwowe, wynoszące 3/5 ogólnych kosztów utrzymania tych kadr sięgają rocznie sumy 120 milj. marek. Koszta utrzymania każdego członka kadry wynoszą 1000 marek rocznie. Maksymalne zatrudnienie w kadrach wynosi 36-42 godzin tygodniowo pracy tak, iżby pozostawało jeszcze dość sił i czasu na prace wychowawcze społeczne i ćwiczenia terenowe.

Dalszy wzrost wkładów w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Warszawa. (PAT.) Stan wkładów w B. G. K. wykazał w miesiącu wrześniu r. b. dalszy wzrost o 6 milionów złotych do 265 milionów złotych. Przyrost wkładów miał miejsce w ciągu całego III kwartału b. r., dzięki czemu ogólna suma wkładów w Banku wzrosła w ciągu tego kwartału prawie o 20 milionów złotych.

Po nabożeństwie o godz. 10, reprezentanci władz i delegacyj udali się pod pomnik Mickiewicza, gdzie przy dźwiękach orkiestr cywilnych i wojskowych odbyła się defilada. Maszerowały: Korpus Kadetów Nr. I. z historycznym sztandarem powstańców 1863 r., kompanie Związku Strzeleckiego, oddział konny Z. S. im. rotm. Wąsowicza, oddział motocyklistów Z. S., oddziały K. P. W., hufce szkolne, Związki b. wojskowych, artylerja P. W. i t. d. Defiladę odebrał gen. Czuma i przedstawił p. wojewody naczelnik Krzywoszyński w otoczeniu komendanta Z. S. mjr. Stachelskiego i innych przedstawicieli władz.

O godz. 12 w poł. odbyły się koncerty orkiestr wojskowych i cywilnych na ul. Akademickiej obok Izby Przem.-Handlowej, na pl. Bernardyńskim i na ul. Marszałkowskiej obok gmachu Uniwersytetu, którym przysłuchiwały się tłumy publiczności.

Równocześnie z rozpoczęciem się koncertu odbył się wielki bieg uliczny o nagrodę, ufundowaną przez Komendanta Okręgu Z. S.

Zakończeniem programu ostatniego dnia „Tygodnia Strzeleckiego” były zawody konne i motocyklowe, zorganizowane przez oddział konny Z. S. im. rotm. Wąsowicza na boisku 19 p. p. na Cytadeli.

„Nowa Wspólnota Narodów”.

Londyn. (PAT.) W Londynie powstało towarzystwo międzynarodowe, którego celem jest propagowanie utworzenia międzynarodowej siły politycznej dla utrzymania pokoju. Na czele Stowarzyszenia stoją dwaj znani pacyfiści angielscy, Georges Barnes i lord Davis. Towarzystwo to nosi nazwę „Nowa Wspólnota Narodów”. Cele towarzystwa określone są: 1) jako dążenie do utworzenia trybunału międzynarodowego, któryby załatwiał wszystkie spory, zagrażające pokojowi

świata, co do którego nie jest kompetentny Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze, 2) jako dążenie do utworzenia międzynarodowej policji jako gwarancji bezpieczeństwa przeciw agresji. Wiele wybitnych osobistości ze świata politycznego nadało do Towarzystwa życzenia pomyślnego rozwoju. M. in. życzenia takie złożyli lord Cecil, prof. Murray, były prezydent republiki francuskiej Doumergue, były delegat Japonji do Ligi Narodów Ishii i inni.

Dodatnie saldo bilansu handlowego za miesiąc wrzesień b. r.

Warszawa. (PAT.) Bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej i Wolnego Miasta Gdańska we wrześniu r. b. według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego, przedstawia się następująco:

wywóz 1,109,339 tonn, wartości 87,391.000 zł.;

przywóz 165,697 tonn, wartości 64,502.000 zł.;

saldo dodatnie we wrześniu wynosi 22,889.000 zł., czyli zwiększyło się w porównaniu do sierpnia o 4,023.000 zł.

W porównaniu do sierpnia wywóz zwiększył się o 1,238.000 zł., przywóz zmniejszył się o 2,875.000 zł.

Zwiększył się wywóz następujących artykułów: jęczmień o 2.2 milionów zł., żyto o 1.3 milj. zł., nasiona oleiste o 1.0 milj. zł., nawozy sztuczne o 0.8 milj. zł., groch o 0.6 milj. zł., gęsi o 0.5 milj. zł., tkaniny jedwabne

o 0.5 milj. zł., nasiona roślin pastewnych i traw o 0.5 milj. zł., bekony o 0.4 milj. zł., jaja o 0.6 milj. zł.

Zmniejszył się wywóz następujących artykułów: bale, deski i łaty o 1.7 milj. zł., szyny, żelazo i stal o 0.9 milj. zł., węgiel o 0.7 milj. zł., rury o 0.6 milj. zł., wędliny i szynki o 0.6 milj. zł., cynk o 0.5 milj. zł., benzyna o 0.4 milj. zł., blacha żelazna i stalowa o 0.4 milj. zł.

Zwiększył się przywóz następujących artykułów: tytoń o 1.0 milj. zł., bawełna i odpadki o 2.1 milj. zł., śledzie o 0.6 milj. zł.

Zmniejszył się przywóz następujących artykułów: ryż o 2.7 milj. zł., nasiona oleiste o 0.7 milj. zł., przędza bawełniana o 0.5 milj. zł., nawozy sztuczne o 0.4 milj. zł., żelastwo o 0.4 milj. zł., wełna czesana o 0.4 milj. zł.

Nowy parlament niemiecki zostanie rozwiązany, o ile nie zdoła wyłonić dostatecznej większości.

Berlin. (PAT.) W prasie poniedziałkowej ukazał się przedruk artykułu, ogłoszonego przez czasopismo „Die That”, utrzymującego, że obecne wybory w Niemczech nie będą miały znaczenia pozytywnego dla stosunków parlamentarnych, gdyż z góry przewidywać należy, że parlament, który nie zdoła wytworzyć dostatecznej większości, będzie znowu rozwiązany, a nowe wybory rozpisane będą w lutym przyszłego roku zapewne już wedle okrojonej ordynacji wyborczej. Do wiadomości powyższej przywiązują się dużą wagę ze względu na to, że

— jak podają pisma — czasopismo „Die That” pozostaje w bliskich stosunkach z ministerstwem Reichswehry.

Berlin. (PAT.) Starcia na tle walk przedwyborczych przybierają charakter gwałtowny. W czasie bójki pomiędzy narodowymi socjalistami a ich przeciwnikami został zabity w miejscowości Lehrsдорff pod Koblencją 20-letni wieśniak, a kilku innych odniosło rany. Dochodzenia nie doprowadziły do ujawnienia sprawców. Doszło również do krwawych zaburzeń w Berlinie, przy czym raniony został jeden członek partji komunistycznej.

Odnaczenie prof. T. Zielińskiego.

Wręczenie medalu im. Goethego.

Warszawa. (PAT.) W dniu 8 bm. odbyło się uroczyste wręczenie medalu im. Goethego prof. Tadeuszowi Zielińskiemu, za zasługi na polu sztuki i wiedzy. Wręczenia medalu dokonał poseł Rzeszy niemieckiej w Warszawie, von Moltke. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa

Spraw Zagranicznych, Ministerstwa W. R. i O. P., oraz świata naukowego i literackiego, z rektorem Uniwersytetu Warszawskiego na czele.

W czasie śniadania w poselstwie niemieckim, wydanem na cześć odznaczonego prof. Zielińskiego, poseł Moltke wygłosił przemówienie, w któ-

rem podkreślił zasługi prof. Zielińskiego, położone dla wiedzy i kultury świata. Podobnie jak Goethe, prof. Zieliński zaszczerpił ducha kultury antycznej wszystkim narodom. Przy tej okazji mówca wyraził podziękowanie za uroczystości ku czci Goethego w Polsce, jakie odbyły się na Uniwersytecie krakowskim, we Lwowie, Łucku i Wilnie, oraz uroczystą Akademię w Warszawie, i zakończył swe przemówienie toastem na cześć nauki i wiedzy polskiej, poczem wręczył prof. Zielińskiemu medal wraz z własnoręcznym dekretem prezydenta Rzeszy. Należy zaznaczyć, że zaszczytne to odznaczenie otrzymało zagranicą tylko około 20 osób, m. in. Mussolini, Herriot, Paul Valéry, Hamsun, Marconi i inni.

Pomnik zasłużonego obywatela.

W niedzielę, dnia 9 października odbyło się w Wilnie odsłonięcie pomnika Józefa Montwilla, wielkiego filantropa i działacza społecznego. — Ilustracja nasza przedstawia pomnik, wzniesiony na skwerze Franciszkańskim. Jest on dziełem artysty-rzeźbiarza profesora Uniwersytetu Stefana Batoro, Bolesława Balzukiewicza. Postać Montwilla odłana jest w brązie. Pomnik stanął kosztem ofiarności społeczeństwa wileńskiego.

„Nowy Habsburg”.

Londyn. (PAT.) W Londynie zjawil się „nowy” Habsburg. Jest nim 65-letni Franciszek Maksymilian Rudolf Brightwell, drobny handlarz ryb, który utrzymuje, że jest synem b. cesarza Maksymiljana, brata cesarza Franciszka Józefa. Brightwell twierdzi dalej, że urodził się w Watykanie, dokąd matka jego udała się do papieża Piusa IX. z prośbą o pomoc dla uwięzionego już wówczas cesarza. W Watykanie z wielkiego wzruszenia, wobec daleko posuniętej ciąży cesarzowa Karolina urodziła syna, którego potajemnie wywozła i ulokowała w Anglii. Synem tym ma być właśnie Brightwell, który zgłasza dziś pretensje jako spadkobierca Habsburgów.

Parlamentarzyści angielscy w Berlinie.

Berlin. (PAT.) Wycieczka parlamentarzystów angielskich, bawiąca obecnie w Berlinie była wczoraj, wedle doniesień prasy, podejmowana śniadaniem przez kanclerza Rzeszy, wieczorem zaś Unja niemiecko angielska wydała dla gości przyjęcie, na którym b. kanclerz Rzeszy Cuno wygłosił przemówienie oświadczając, iż podstawą przyszłego porozumienia i ukształtowania się stosunków pomiędzy obu krajami musi być wzajemne uznanie równouprawnienia. Kierownik wycieczki, przewodca liberalów lord Hutkinson w odpowiedzi swej zaznaczył, że w kołach do niego zbliżonych, jak i w całej opinji publicznej, poza kołami urzędowymi, postulaty niemieckie powitano z dużą sympatją.

Kredyty pod rejestrowy zastaw rolniczy.

Rejestrowy zastaw rolniczy wprowadzony został w Polsce rozporządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. Celem instytucji zastawu rolniczego było stworzenie krótkoterminowego kredytu obrotowego, umożliwiającego równomierny i stały dopływ produktów rolnych na rynki zbytu. Działalność kredytu pod zastaw rejestrowy — według jego twórców — miała mieć charakter ogólnie gospodarczy. Kredyt ten miał zapewnić rolnikom dopływ gotówki, a spożywczy — równomierną dostawę produktów rolnych w ciągu całego roku. Przytem kredyt ten, w założeniu, eliminował w granicach możliwych wygórowane zarobki szkodliwego, nadmiernego pośrednictwa.

Dotychczasowe wyniki krótkoterminowej akcji kredytowej w zakresie rejestrowego zastawu rolniczego, pozwalają na wyciągnięcie pewnych wniosków na temat wartości gospodarczej tej formy kredytu.

Wyniki te skłaniają do przewidywania, że myśl przewodnia kredytu uległa, po stronie pożyczkobiorców, wypaczeniu, na co niewątpliwie wpłynęły również okoliczności przesileniowe i, że w rezultacie kredyt pod rejestrowy zastaw zbożowy zadania swego całkowicie nie spełnia.

Kredyt rejestrowy doprowadza do gospodarstwa rolnego znaczną ilość gotowizny w okresie jesiennym, t. j. w czasie, gdy przypadają poważne płatności podatkowe, oraz wyczerpano w przyjęte i stosowane terminy regulowania zobowiązań. Dzięki kredytowi rejestrowemu, rolnik unika smutnej konieczności, jaką jest likwidowanie zapasów natychmiast po zbiorach, gdy podaż jest największa, a ceny najniższe. Gospodarka narodowa zyskuje również, dzięki rozłożeniu podaży na okres całego roku, wskutek czego osiąga się większą pewność wyżywienia całej ludności, oraz ogranicza zawsze szkodliwe, zbyt ostre wahania cen. Przy właściwym pojmowaniu kredytu, osiągnięta korzyść również i instytucje finansowe, poczynając od Banku Polskiego w dół, przeprowadzając w postaci kredytu rejestrowego operacje pewne, opłacalne i zdrowe.

Tak pojęty kredyt rejestrowy powinien posiadać następujące cechy: rolnicy muszą mieć pewność, iż z kredytu korzystać będą mogli, jeśli tylko zajdzie potrzeba i gdy wypełnią wymagane warunki; instytucje finansowe muszą mieć zagwarantowane, iż pożyczki, czy też ich raty będą spłacane w terminie, a przedmiot zastawu nie będzie bezwarunkowo naruszony.

Jeśli ze strony Państwa i instytucji finansowych czynione są jak najdalej idące wysiłki, by sprostać zadaniu zapotrzenia rolnictwa w tani i dogodny kredyt obrotowy, to natomiast druga strona — pożyczkobiorcy — wykazują daleko mniej troski o właściwe korzystanie z kredytu. Zarówno wypłacalność, jak i sumienność w przechowywaniu przedmiotu zastawu nie stoją na odpowiednim poziomie, a sytuacją pod tym względem z biegiem lat nie poprawia się, lecz pogarsza systematycznie.

W ciągu ubiegłego roku gospodarczego, przebieg operacji kredytu pod rejestrowy zastaw rolniczy przedstawiał się w bankach państwowych w sposób następujący:

W Banku Gospodarstwa Krajowego:

Udzielono pożyczek pod rejestrowy zastaw rolniczy na sumę 6.701 tys. zł. Stan kredytu wynosił w dniu:	
1 marca 1932 r.	5.291 tys. zł.
1 kwietnia 1932 r.	4.518 „ „
1 maja 1932 r.	3.761 „ „
1 czerwca 1932 r.	3.022 „ „
1 lipca 1932 r.	2.557 „ „
1 sierpnia 1932 r.	2.222 „ „

Ostatnia suma powstała z prolongat i protestów, w całości prawie, została zabezpieczona na nowych zbiorach i włączona do kredytów na rok 1932/33.

W Państwowym Banku Rolnym:

Udzielono pożyczek pod rejestrowy zastaw rolniczy na sumę 12.515 tys. złotych.

Z raty za styczeń, wynoszącej 2.109 tys. zł. nie wpłacono 413 tys. zł.

Z raty za luty, wynoszącej 1.819 tys. zł. nie wpłacono 1.425 tys. zł.

Z raty za marzec, wynoszącej 1.842 tys. zł. nie wpłacono 381 tys. zł.

Z raty za kwiecień, wynoszącej 2.208 tys. zł. nie wpłacono 781 tys. zł.

Ogólnie w maju b. r. stan zadłużenia rolnictwa w Państwowym Banku Rolnym z tytułu kredytu pod rejestrowy zastaw rolniczy wynosił:

raty, majowa i czerwcowe, spłacone następnie	
w minimalnym stosunku	4.448 tys. zł.
prolongaty	1.877 „ „
protesty	1.124 „ „

Razem 7.449 „ „

Ponadto w dochodzeniu sądowym i t. p. posiada Państwowy Bank Rolny u rolników należności z lat ubiegłych, wynoszące 3.450 tys. zł. Niema w Polsce innego typu kredytu, którego spłacalność stałaby na tak niskim poziomie. Nic dziwnego, że wobec podobnej wypłacalności, szereg banków prywatnych zrezygnował w bieżącym roku z pośrednictwa w rozprowadzaniu omawianych kredytów.

Udzielanie prolongat przez banki wynika z konieczności, lecz właśnie ten system pozbawia kredyt pod rejestrowy zastaw rolniczy jego istotnej treści. Prolongaty przymusowe zostają w następnym roku gospodarczym zabezpieczone na nowych zbiorach w postaci nowego kredytu tego samego

typu, lecz obrotowa gotówka, potrzebna w tym czasie do gospodarstw już nie wpływa, odpada więc właściwy cel całego kredytu i ztracają się jego walory gospodarcze.

Sytuację pogarsza częste usuwanie przedmiotu zastawu. W ciągu ubiegłego roku gospodarczego na 152 lustracje, dokonane przez Państwowy Bank Rolny w 123 wypadkach, stwierdzono, iż zastawione zboże zostało przez pożyczkobiorców sprzedane. — Oczywiście, w tym stanie rzeczy udzielanie kredytu rejestrowego połączone jest ze stale wzrastającym ryzykiem i powoduje coraz nowe, uzasadnione obostrzenia ze strony Państwa i banków. Usuwanie przedmiotu zastawu wpływa hamująco na rozwój kredytu rejestrowego, jest szkodliwe ze względu na szybkość i pewność obrotu. Należałoby również zastanowić się raz wreszcie nad etyczną stroną tej sprawy, gdyż, co jest doprawdy zdumiewające, na tego rodzaju następne działanie powszechna opinia rolnicza nie reaguje w sposób właściwy. Jest to jednak zagadnienie zbyt ważne, by je w niniejszym artykule ubocznie poruszać.

Tę garść myśli na temat zastawu rejestrowego oddaję pod rozagę czytelników, zwracając uwagę na aktualność tych uwag w chwili bieżącej, gdy rozpoczęło się już rozprowadzanie owych tegorocznych kredytów. Trzeba wierzyć, że tak dogodna instytucja, jaką jest kredyt rejestrowy, doczeka się wreszcie właściwego uznania, wyrażającego się nietylko w chętnym korzystaniu z kredytu, lecz i w sumieniem wypełnianiu zobowiązań, jakie spadają na pożyczkobiorcę. J. Siwiec.

Nowy gabinet węgierski.

Członkowie rządu premiera Goemboosa przywdziali narodowe stroje węgierskie, udają się do palacu regenta Horthy'ego dla złożenia przysięgi.

Nagrody teatralne Min. W. R. i O. P. z racji 25-tej rocznicy zgonu Wyspiańskiego.

Warszawa. (PAT.) W celu uczczenia 25-ej rocznicy zgonu wielkiego dramaturga, Stanisława Wyspiańskiego, oraz dla zachęcenia artystów teatralnych do pracy nad jego twórczością, ustanowione zostały trzy nagrody teatralne Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po 2.000 zł. każda.

Jedną z tych nagród przeznaczoną jest dla reżysera - inscenizatora, który w okresie pomiędzy 15 listopada a 15 grudnia br. wystawi najoryginalniejszą, najbardziej artystycznie i w głębszym ujęciu jeden z utworów Wyspiańskiego; druga dla malarza - inscenizatora, który w tym samym okresie i w tym samym repertuarze stworzy najbardziej celową i artystyczną oprawę de-

koracyjną; trzecia dla artystki dramatycznej (artystki dramatycznej), który w tym samym okresie stworzy silną, głęboko odczuta i wszechstronnie przemyślaną kreację aktorską w jednym z utworów Wyspiańskiego.

Komisja sędziowska, złożona z trzech członków, powołanych przez pana ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, przedstawi kandydatów do nagród najpóźniej do dnia 20 grudnia r. b. panu ministrowi do zatwierdzenia. Komisji przysługiwac będzie ponadto prawo wyróżnienia dwu reżyserów - inscenizatorów, dwu malarzy - inscenizatorów i pięciu aktorów jako tych, którzy osiągnęli wybitne rezultaty.

KOCHASZ POLSKIE MORZE — POPIERAJ FLOTĘ POLSKĄ!

Audycja amerykańska w „Polskim Radjo”.

Warszawa. (PAT.) Dnia 11 października o godz. 20 nadana została przez radjostację warszawską audycja amerykańska ku uczczeniu Kazimierza Pułaskiego. Wieczór rozpocznie przemówienie charge d'affaires Amerykańskiej p. Crosby, poczem odegrany zostanie amerykański hymn narodowy, następnie zabiorą głos: gen. Orlicz-Dresler i p. Artur Słowiński, który wygłosi odczyt o „Kazimierzu Pułaskim”. W części koncertowej utworzy muzyczne pod dyktando Józefa Ozimńskiego i występy solowe p. Bertę Crawford i Maurycego Janowskiego.

Kronika kopyczyńska.

Dom Kółka Rolniczego. — Towarzystwo Kasynowe.

(Korespondencja własna „Gazety Lwowskiej”).

Dnia 29 września b. r. odbyło się poświęcenie Domu Kółka Rolniczego w Chorostkowie, wybudowanego w czasie rekordowym w ciągu 1½ miesiąca. Dom ten powstał ze składek miejscowego społeczeństwa i z funduszy własnych, kosztem około 10.000 zł. Poświęcenia dokonano uroczysto w obecności kilkunastu księży, Starosty kopyczyńskiego, przedstawicieli władz samorządowych, O. T. R. i innych.

Podczas uroczystego poświęcenia wygłosił miejscowy ksiądz prob. Gorczyca przemówienie, w którym podkreślił ofiarną społeczność i na czele Ordynata hr. Stanisława Siemińskiego, jakoteż energiczną pracę Pana Czesława Siedleckiego, który nie szczędząc czasu i trudu, przyczynił się w wielkiej mierze do szybkiego i taniego zrealizowania myśli budowy domu. Po przemówieniu ksiądz Gorczyca zabrał głos hr. Siemiński i w krótkich słowach wyraził uznanie i podziękowanie wszystkim tym, którzy ponieśli ofiary na rzecz tego domu.

Należy zaznaczyć, że dom ten został wybudowany z cegły palonej, o dachu krótkim blachą, składający się z 5 ubikacji. — Projekt i plan budowy sporządził bezinteresownie pan Siedlecki, opracowując plan w stylu i konstrukcji nowoczesnej, wobec czego dom ten jest jedynym tego rodzaju budynkiem na terenie powiatu.

Równocześnie dokonano w Chorostkowie poświęcenia Polskiego Domu Ludowego, zakupionego w roku 1930 kosztem kilkunastu tysięcy złotych, zebranych również wśród miejscowych Polaków.

Istniejące od niespełna roku Towarzystwo Kasynowe rozwija się co raz pomyslniej, skupiając w salach Kasyna nietylko miejscową, ale i zamiejscową inteligencję, oraz Korpus Oficerski Baonu K. O. P. Towarzystwo to mieściło się przez pewien czas w nieodpowiednim i oddalonym od centrum miasta budynku, jedynie wskutek stawiania przeszkód ze strony Zarządu Sokola w wynajęciu na ten cel. Po długich targach udało się zarządowi kasyna uzyskać pomieszczenie w Sokole, lecz z przykrością należy stwierdzić, że zbyt wygórowanym czynszem. Z postępowania zarządu Sokola wynika, że zależało mu na tem, by nie dopuścić do skupiania inteligencji i rozwoju życia towarzyskiego. — Energetyczny zarząd kasyna, poza innymi rozrywkami, urządza co pewien czas zabawy taneczne, które ściągają licznych gości. Dodać należy, że w poprzednich latach odczuwano brak kasyna, na czem w wielkim stopniu ucierpiało życie towarzyskie tutejszej Polonii. Cz.

Alain Gerbault znowu wyrusza na morze.

Słynny samotny podróżnik po morzach, Alain Gerbault, udaje się znowu w wielką podróż na długi czas, po przez Ocean Atlantycki do Indj Zachodnich, poprzez kanał Panamski na Pacyfik i na wyspy australijskie. — Nowy jacht Gerbault'a, następca słynnego „Pire Crest'u”, nazywa się „Alain Gerbault”. Mieści on trzy kabiny, kuchnię z opalanym spirytusem piecykiem, laboratorium fotograficzne. Zapasy, które zabiera z sobą w daleką podróż samotny podróżnik, składają się z 2 hektolitrów słodkiej wody, oraz 450 funtów kartofli, ryżu, herbaty i cukru.

Nowe wstrząsy ziemi w Grecji.

Ateny. (PAT.) Na półwyspie Makedońskim odczuto ponownie silne wstrząsy podziemne, które powtarzały się czterokrotnie.

KRONIKA

Październik 10 Poniedziałek	KALENDARZYK
	Rz.-kat. Franciszka Gr.-kat. Kalysta Wachód słońca g 6 m 16 Zachód . g 17 m 17

Co grają w teatrach:

TEATR WIELKI.
Poniedziałek, 10 b. m. przedstawienie zawieszono.
Wtorek, 11 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: „Samuel Zborowski”.
Środa, 12 b. m., o godzinie 7.30 wiecz.: „Carmen”.

TEATR ROZMAITOŚCI.
Poniedziałek, 10 b. m., o godz. 7.30 w.: „Lekarz bezdomny”.
Wtorek, 11 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: „Lekarz bezdomny”.

Teatr Wielki. Już jutro inauguracja sezonu w Teatrze Wielkim przepięknym dramatem J. Słowackiego p. t. „Samuel Zborowski”. To misterjum genetyjskie, traktujące o wadze kosmicznej, dostało na naszej scenie monumentalną oprawę dekoracyjną pędzla Andrzeja Pronaszki. Ilustrację muzyczną skomponował p. Roman Palester. Reżyserja spoczywa w rękach p. W. Radulskiego.

Nowe pismo teatralne we Lwowie. W dniu inauguracji sezonu w Teatrze Wielkim ukazuje się pierwszy numer nowego pisma teatralnego p. t. „Scena Polska”, wydawanego przez Dyrekcję Teatrów Miejskich. Poświęcone ono będzie teatrowi, oraz wszelkim zagadnieniom zarówno ściśle artystycznym, jak i ogólnie kulturalnym, z nim związanym. Pismo to redaguje sekretarz literacki Teatrów Miejskich, dr. Leopold Kielanowski. W pierwszym numerze, poświęconym J. Słowackiemu, z okazji wystawienia „Samuela Zborowskiego”, pojawią się między innymi artykuły pp.: prof. Juliusza Kleinera, red. Henryka Cepnika, Wilama Horzycy, Tymona Terleckiego. „Scena Lwowska” będzie dołączana bezpłatnie do zakupywanych bileów wstępu.

Co wyświetlają w kinach:

APOLLO: „Śpiewak nieznany”.
ATLANTIC: „Sierżant X”.
CASINO: „Człowiek - malpa”.
CHIMERA: „Dr. Jekyll i mr. Hyde”.
COLOSSEUM: Film „Wygnańcy”, — Rewja „Grunt się nie przejmować”.
KOPERNIK: „Człowiek, którego zabiliem”.
MARYSIENKA: „Człowiek, którego zabiliem”.
OAZA: „Walerio-Bridge” oraz „Wyrok morza”.
PALACE: „Król — to ja!”.
PAN: Brygida Helm — Willy Fritsch w najpiękniejszym przeboju „Ufy” „Kobieta i szpieg”.
PASAZ: „Złoto” R. Arlen.
PROMIEN: „Dzwonnik z Notre Dame”.
SŁONCE: nieczynne.
STYLOWY: „Romanse cygańskie”.
SWIT: Pat i Patachon jako wynalazcy prochu.

Polskie Towarzystwo Politechniczne zawiadamia swych członków, że w środę, dnia 11 października br. odbędzie się w sali Towarzystwa (ul. Zimorowicza 9) odczyt p. inż. Romana Rogowskiego p. t.: „Budowa wodociągu Zakładu Kulparkowskiego i Lotniska w Skniłowie”. Początek punktualnie o godz. 18.30. Goście wprowadzeni przez członków mile widziani.

Kasyno i Koło Lit.-Art. we Lwowie.
Czwartek, dnia 13 b. m., godzina 19.30: Profesor Stanisław Machniewicz wygłosi odczyt p. t. „W mrokach średniowiecza”. Odczyt będzie ilustrowany przezrociami. Bilety do nabycia w kancelarii Kasyna i Koła Lit.-Art.

Zniżka dla członków L. O. P. P. w kinoteatrze „Casino”. Dyrekcja kinoteatru dźwiękowego „Casino” przy ul. Legionów we Lwowie przyznała dla członków L. O. P. P. (wplacających składki członkowskie bieżącego roku) zniżkę w wysokości 30% na wszystkie przedstawienia. Członkowie L. O. P. P., chcący uzyskać zniżkę, muszą każdorazowo przedłożyć przy kasie legitymację członkowską. Przez uzyskanie tej zniżki (poza statutem przyznaniem prawami i poza stałą zniżką na linjach lotniczych „Lot”) członkowie L. O. P. P. uzyskali nowe udogodnienie.

Konkurs na stypendja. Zarząd Okręgu Lwowskiego Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych (T. N. S. W.) ogłasza konkurs na 7 jednorazowych stypendjów po 200 zł. z Funduszu im. Józefa i Zofji Czerneckich. O stypendja te ubiegać się mogą uczeni szkół średnich i wyższych, którzy są sierotami po nauczycielach szkół średnich i b. członkach T. N. S. W. Okręgu Lwowskiego. Do podania należy dołączyć: a)

Uroczyste poświęcenie katakumb na cmentarzu Obrońców Lwowa.

Staraniem Tow. Straży Mogił polskich bohaterów odbyła się wczoraj na cmentarzu Obrońców Lwowa podniosła uroczystość poświęcenia wykończonych już katakumb. Uroczystość rozpoczęła się Mszą św., której towarzyszył chór i orkiestra wojskowa. Po nabożeństwie wygłosił serdeczne przemówienie kapelan wojskowy ks. Matzner, opiewając bohaterstwo Obrońców Lwowa i wzywając do naśladowania ich niezapomnianej ofiary. Następnie ks. Matzner dokonał poświęcenia katakumb.

Wśród obecnych na tej uroczystości znaleźli się prez. miasta Drobianowski, przedstawiciel wojewody naczelnik Krzywoszyński, przedstawiciel wojska płk. Giegel-Melechowicz z licznym gronem oficerów, posłowie dr. Domasz-

wicz i dr. Męcarski, zasłużona opiekunka cmentarza Obrońców Lwowa p. Mazanowska, prezes Zw. Obr. Lwowa inż. Lisowski, plk. Baczyński, delegaci Zw. Ofic. Rez. plk. Horszowski i dr. Lubaczewski, radca Włodzimirski i inni, tudzież przedstawiciele szeregu organizacji społecznych, pozatem publiczność, niezbyt licznie niestety zebrana, zdaje się wskutek spóźnionych i niedość rozkolportowanych zawiadomień o uroczystości, która na wszystkich uczestnikach wywarła głębokie wrażenie.

Dodać należy, że twórcą wykonanego już projektu pięknego mauzoleum był śp. inż. Indruch, Obrońca Lwowa, który niestety nie dożył oglądania swego dzieła, kryjącego w swym łonie najdroższe relikwie naszego miasta.

Nowela rozporządzenia o przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

Uchwalony na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów projekt rozporządzenia w sprawie przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, stanowi nowelizację rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 marca 1928 o utworzeniu tego przedsiębiorstwa.

Nowela ma na celu oparcie „Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu” na podobnych zasadach prawnych i organizacyjnych, na jakich opierają się Polskie Koleje Państwowe. Podobnie do P. K. P. nowela przewiduje wyodrębnienie majątku nieruchomego przed

siębiorstwa z ogólnego majątku Skarbu Państwa i przekazanie go przedsiębiorstwu do użytkowania. Majątek ruchomy oddany będzie przedsiębiorstwu na własność, co umożliwi mu prowadzenie racjonalnej polityki eksploatacyjnej.

Ponadto nowelizacja rozporządzenia przewiduje szereg drobniejszych zmian w organizacji „Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu”. Nowelizacja ta stanowi dalszy etap prac, mających na celu ujednostajnienie charakteru, organizacji itd. wszystkich przedsiębiorstw państwowych.

Stadion kolejowego P. W. na Wołyniu.

W Kiwercach pod Łuckiem otwarto boisko sportowe Kolejowego Przystosobienia Wojskowego. Na uroczystości otwarcia przybył wojewoda wołyński oraz biskup łucki. — Podajemy widok boiska podczas uroczystości poświęcenia.

ostatnie świadectwo szkolne, względnie polecenie Wydziału Wyższej uczelni, b) zaświadczenie miejscowego Zarządu Kola T. N. S. W., że petent jest sierotą po nauczycielu szkół średnich, członku Okręgu Lwowskiego T. N. S. W., c) świadectwo niezamężności. Termin wnoszenia podań upływa z dniem 30 października 1932. Podania należy adresować: Zarząd Okręgu Lwowskiego T. N. S. W., Lwów, ul. Lyczakowska 5.

Książnica dla młodzieży Koła TSL im. W. Niedziałkowskiej przeniesiona została z dniem 7-go bm. z dotychczasowego lokalu przy ul. Osolińskich 1. 11 do nowego lokalu przy ul. Franciszkańskiej 1. 9 (parter) w gmachu T. S. H. — Uczennice szkół lwowskich wypożyczać mogą książki we wtorki, czwartki i soboty w godzinach od 3.30 do 5.30 popołudniu. — W najbliższym czasie oddaną zostanie do użytku abonentek książnicy w tym samym lokalu bezpłatna Czytelnia, wyposażona w odpowiednie czasopisma.

Dni Chopina. We wtorek, dnia 11 października odbędzie się w sali Polsk. Tow. Muzyczn. o godz. 8.15 recital fortepianowy obejmujący szereg najwybitniejszych utworów Chopina w finezyjnym wykonaniu znakomitego odtwórcy prof. Leopolda Münzera. Za równo program, doskonały wykonawca, jakoteż niezwykle przystępne ceny ściągają niezawodnie wszystkich miłośników sztuki muzycznej.

Małe Muzeum Chopinowskie we Lwowie. P. Kornelia Parnasowa, znana wielbicielka Chopina, której przez kolekcjonerstwo szeregu lat udało się ze-

brać w znacznej ilości obrazy, sztychy, fotografie, autografy mistrza, herby, rzeźby, książki itp. zezwoliła Obywatelskiemu Komitetowi „Dni Chopina” na uprzystępnienie tych pamiątek w okresie trwania Tygodnia Chopinowskiego od 9 do 17 października. Zbiory te jedyne w swoim rodzaju uporządkowali za zezwoleniem właścicielki i za staraniem Komitetu pp.: Kazimierz Hartleb, Henryk Cieśla i Witold Fedorski.

Wystawę Chopinowską zwiędzać można przez cały czas trwania dni poświęconych genialnemu muzykowi, jednak tylko za zaproszeniami, które wydaje Obywatelski Komitet „Dni Chopina” (Ratusz sala 51).

Przed wyborem prezesa Klubu Gospodarczego. Dowiadujemy się, że Komisja - Matka dla wyboru nowego prezesa Klubu Gospodarczego, uchwaliła wczoraj jednogłośnie zasadę, że prezesem Klubu ma być bezwzględnie mieszczanin.

Uchwalono jeszcze raz prosić p. Litwinowicza, aby rezygnację cofnął. P. Litwinowicz ostatecznej odpowiedzi nie dał. Uchodzi jednak za pewne, że ustąpienie p. Litwinowicza jest definitywne i nieodwołalne.

Decyzja co do wyboru nowego prezesa, zapadnie w dniach najbliższych.

Prace inwestycyjne Miejskich Zakładów Wodociągowych. Jak wiadomo, Miejskie Zakłady Wodociągowe prowadzą w kilku punktach miasta roboty przy budowach wież wodnych i stacji pomp, a mianowicie przy ul. Gdańskiej na Persenkówce, na Pasiekach i ul. Janowskiej — Błonie. Roboty rozpoczęte niedawno, posuną się bardzo znacznie naprzód i w najbliższym czasie odnośne objekty będą wykończone w stanie surowym.

Równocześnie przystąpiono do rozszerzenia sieci wodociągowej we Lwowie. Ostatnio znaczne rozszerzenie sieci uzyskała ul. Złota. Rozszerzenie tej sieci pozostaje w związku z budową stacji pomp przy ul. Janowskiej, która ma na celu podniesienie ciśnienia wody dla części ul. Janowskiej i Gródeckiego.

Dalsze aresztowania w oszukańczej aferze na szkodę Kasy Chorych.

Niedawno wyszły na jaw oszustwa посторонnich osób na szkodę lwowskiej Kasy Chorych. Aresztowano kilku oszustów, którzy fałszowali zaświadczenia lekarskie i pobierali nieprawnie zasiłki. W dniu wczorajszym Wydział śledczy aresztował dwóch wżnych Kasy Chorych: Józefa Miśkowskiego, zam. Brajerowska 8 i Wincentego Hauptmana, zam. w Kleparowie, przy ul. Warszawskiej 44, pod zarzutem współdziałania w dokonanych „operacjach” na szkodę wymienionej instytucji.

Aresztowanych oddano do dyspozycji sędziego śledczego.

Pieczenie urzędów w mieszkaniu koncypienta adw.

W związku z nadużyciami, dokonaniem przez solycytatora adwokackiego Sydorczyka, przeprowadzono wczoraj rewizję w mieszkaniu koncypienta adwokackiego dra Adolfa Hernbala przy ul. Czackiego 1.

W czasie rewizji znaleziono u niego pieczęcie różnych władz i instytucji, m. in. pieczęć Urzędu Skarbowego Nr. 1, Miejskiego Urzędu dzielnicy VI, dwie pieczęcie Magistratu i dwie pieczęcie okulisty dra Jaworskiego. Pozatem znaleziono szereg sfałszowanych dokumentów.

Dr. Hernbal był pomocnym Sydorczyko wi w jego machinacjach. Sprowadzono go do Wydziału śledczego, skąd jednak po przesłuchaniu i stwierdzeniu niemierności umysłowej wypuszczono go na wolną stopę.

Samobójstwa przy pomocy gazu świetlnego.

Wczoraj nad ranem wezwano Pogotowie ratunkowe na ul. Grodzieckich 11, gdzie usiłowała popełnić samobójstwo służąca Anna Grab. Rozkręciła ona kurki gazowe i położyła się do łóżka. Nad ranem znaleziono ją nieprzytomną, niemal już bez życia. Karetka pogotowia ratunkowego odwiezła denatkę do szpitala. Powodu samobójstwa nie zdołano dotąd ustalić.

Drugim wypadkiem utrucenia gazem zdarzył się wczoraj przy ul. Lwowskich Dzieci 1. 48. Służąca Juljana Pindryka, 20-letnia Anastazja Zechel w celu samobójczym rozkręciła kurki gazowe. Zamiar jej odkryto i odesłano ją do szpitala.

Skok z II. piętra w celu samobójczym.

Wczoraj popołudniu 47-letnia Berta Grünbaum, właścicielka kamienicy przy ul. Reja 3, w celu samobójczym skoczyła z okna II piętra. Odwieziono ją do szpitala.

Nieostrożny motocyklista.

W sobotę popołudniu Partyka Marjan, student Politechniki najechał motocyklem na kobietę, przechodzącą przez jezdnię ul. Leona Sapiehy. Kobieta owa wskutek potrącenia doznała złamania prawej nogi, silnego potłuczenia głowy oraz ogólnych obrażeń cieleśnych. Nazwiska przejechanej nie zdołano ustalić, gdyż dotychczas nie odzyskała przytomności a żadnych dokumentów przy niej nie znaleziono.

Złodziej torebek damskich.

Dnia 10 bm. został oddany do aresztów policyjnych Grupental Marjan, rzekomo zam. przy ul. Gródeckiej 1. 45. Grupental podczas zabawy tanecznej drukarzy przy ul. Piekarskiej 1. 18, skradł dwie torebki damskie z pieniędzmi, a to na szkodę Witowskiej Pelagji i Matynikówny Czesławy. W toku dochodzeń stwierdzono, że przytrzymał podał fałszywe nazwisko i miejsce zamieszkania, faktycznie bowiem nazywa się Łemytracz Ludwik a mieszka na Zniesieniu, ul. Wesoła 1. 16.

Po zniwach w Rosji.

W stosunku do Rosji słowa „po zniwach“ nie zupełnie odpowiadają rzeczywistości, gdyż żniwa tam jeszcze nie są zakończone. Na początku września 21.4% zbóż zostało na pniu i czekało na kosy czy sierpy. Interesująco wszakże przedstawia się nie tyle sprawa, w jakim stanie znajdują się w tym kraju żniwa, lecz to, czego można oczekiwać od tegorocznych zbiorów, gdyż Rosja, o ileby była w stanie wyrzucić na rynki europejskie większą ilość zboża, odegrałaby dużą rolę w kształtowaniu się cen w Europie.

Stwierdzić należy, że pomimo niewykonania całego planu zasiewów, zarówno ozimin, jak i jarzyn, dzięki energicznemu naciskowi władz udało się zasiać około 135 milj. ha (o milion ha mniej, aniżeli w r. ub. i urodzaj zapowiadał się naogół niezły według zapewnień prasy urzędowej, jakkolwiek też prasa stwierdzała duże zachwyszczenie pól, czyniące urodzaj wielce problematycznym. Bądź co bądź skoszono prawie 80% zasiewów, czyli przeszło 100 milj. ha; ilość ta jest na nasze stosunki europejskie bardzo duża. Jeżeli zatem urodzaj miałby być dobry, to spodziewaćby się należało i znacznego eksportu zboża z Rosji.

Chodzi wszakże o to, że mamy do czynienia ze stosunkami rosyjskimi, zupełnie odmiennymi od gdzieindziej panujących. Jeżeli bowiem już w r. ub. obliczano ilość osypanego ziarna na 20%, to obecnie cyfra ta prawdopodobnie będzie jeszcze wyższa, omlócono bowiem dotąd 19.4 milj. ha (w r. ub. w tymże czasie 28.1 milj. ha), a reszta bądź stoi na pniu (około 30 milj. ha), bądź w mendlach i dzieśiátkach, gdzie skutkiem czynników atmosferycznych ziarno również się wysypuje, bądź w lichu postawionych stertach, gdzie się zagrzewa. Jednym słowem powtarza się w znacznie większej tylko skali to, co było w roku ubiegłym — włościanie całkiem przestali się interesować zbiorami, jakby mówiąc: pracować czy nie pracować, a zboża rząd więcej nie da.

Ten brak zainteresowania robotnika rolnego zaciężył fatalnie nad całą gospodarką rolną, stając się jej piętą Achillesa. Prasa urzędowa stwierdza, że na Ukrainie połowa robotników rolnych w kolchozach całkiem zaprzestała pracy, ponieważ całe rodziny udają się na sąsiednie pola, już sprzątnięte, zbierać kłosa, pozostawione, gdyż inaczej groziłby im formalny głód. Władze centralne poleciły wprowadzić wydawać pracownikom awanse w zbożu, ale zarządy kolchozów nie są w stanie tego wykonać, ponieważ też władze nakazały przedewszystkiem oddać państwu przepisowaną ilość zboża, a niewykonanie tego przepisu pociąga za sobą surowe represje. Na zaliczki więc faktycznie zboża nie ma i robotnik, aby nie umrzeć z głodu, idzie zbierać kłosa, zamiast młócić, kosić i t. d., bo za tę robotę nic nie otrzyma.

Ze włościanstwo w szerokim zakresie stosuje bierny opór wynika i stąd, iż na początku września 6,6 milj. ha ozimin zasiano, gdy w roku ub. 10,1 milj., zaorano 794 tys. ha, w r. ub. — 3,8 milj. i t. d.

W tych warunkach wątpliwym się wydaje, aby Rosja była w stanie przeznaczyć na eksport większą ilość zboża. W r. ub. zabrano ludności zboża więcej, aniżeli przewiduje plan tegoroczny, a wywieziono zagranicę ilość znikomą, ponieważ przeszło połowa zarekwirowanego zboża wprost zmarowała się, zgniła zawałona na gromady pod otwartym niebem, spleśniała w wilgotnych składowych itd. Ponieważ o budowie składów i elewatorów jakoś nie słyhać, środki przewozowe też nie wiele lepiej się obecnie przedstawiają, przeto, gdyby nawet władzom udało się zapobiec masowemu marnowaniu zboża, to

i tak na eksport pozostanie zapewne niewiele.

O tem, że Rosja nie posiada nadmiernej ilości zboża i wogóle produktów rolnych, świadczą ceny tychże w handlu prywatnym, przyczem zauważyć należy, że ceny w sklepach spółdzielczych (rządowych) są zazwyczaj wyższe nawet, niż u przekupniów prywatnych. Tak np. w Moskwie za kilo ziemniaków u przekupnia żądano 6 zł. 25 gr., a w sklepie 8 zł. 50 gr., za jeden ogórek — 1 zł. 25 gr. i 1 zł. 50 gr. W Dniepropietrowsku (dawniej Jekaterynosław) ziemniaki na rynku 5 zł. za kilo, a w sklepie rządowym 6 zł. 50 gr. Te same ceny były w innych dużych ośrodkach miejskich, jak Odesa, Lenigrad i t. d. Robotnik fabryczny zarabia wprawdzie 100—150 rubli (papierowych) miesięcznie (500—750 z.), a nawet wyjątkowo do 200 rubli (1000 zł.), coż z tego jednak, skoro za najwyższy zarobek miesięczny jest w stanie kupić zaledwie półtora korca ziemniaków. To samo dzieje się z artykułami przemysłowymi — włościanin wogóle nie

jest w stanie ich kupować, a wieś rosyjska zubożała do tego stopnia, że włościanie masowo udają się do miast w nadziei jakiegoś zarobku, wówczas gdy emigracji z miast na wieś nie stwierdzono.

Tym sposobem wieś rosyjska przechodzi ciężki kryzys strukturalny. Aby podnieść wydajność pracy włościanina, należy go zainteresować nią, a więc pozostawić do jego rozporządzenia zboże i produkty hodowlane, jednym słowem zrezygnować nie tylko z socjalizacji rolnictwa, ale zwolnić nade wszystko tempo uprzemysłowienia kraju. Jedno bez drugiego skutecznie się nie da. Uprzemysłowienie natomiast tak, jak to rozumieją osławione pięciolatki, zmusza do t. zw. „chlebozagotówki“, t. j. odebrania rolnikom niemal bezpłatnie na potrzeby armji i ogromnej rzeszy robotników fabrycznych i ludności miast, wszystkiego prawie zboża. Oczywiście zachęcić to włościanina do wydajnej pracy nie może, to też zamiast orać, młócić i t. p. włościanin rosyjski woli zbierać kłosa, aby żyć. W tych warunkach wątpliwą jest rzeczą, aby Rosja była w stanie w r. b. odegrać większą rolę na rynkach zbożowych. K.

Zjazd pielęgniarek zawodowych we Lwowie.

W dniu wczorajszym rozpoczęły się obrady VII-go walnego zjazdu Stowarzyszenia polskich pielęgniarek zawodowych.

Zjazd rozpoczął się nabożeństwem w kościele archikatedralnym, które odprawił ks. Rękas. Po Mszy św. wygłosił serdeczne przemówienie o posłannictwie i roli pielęgniarek.

Otwarcie zjazdu odbyło się w auli Uniw. JK. Wzięło w niem udział grono profesorów Uniw., dyrektor departamentu zdrowia dr. Ostromecki, wiceprezydent Irzyk, prez. Okr. C. K. Gołuchowski, nac. dr. Szkodziński, płk. dr. Kończacki, płk. dr. Stroński, ppłk. dr. Wertheim, prezes P. C. K. dr. Szumski, nacelnik wydziału zdrowia dr. Majewski, dr. Doliński, dyr. dr. Pohorecki, dr. Zgórski, dr. Sroczyński z Krakowa, prezes Izby lekarskiej prof. dr. Nowicki, prezes Tow. lek. dr. Ruff, dr. Poratyński i w. in.

W zjeździe bierze udział około 100 delegatek Stow. pielęgniarek z całej Polski.

Zebranych imieniem Uniwersytetu JK. powitał prof. dr. Halban, poczem zabrała głos przewodnicząca Stow. p. Romanowska, która powitawszy liczne grono gości skreśliła cele, zadania i rozwój Stow., liczącego dziś 585 członków w całej Polsce. W końcu uprosiła dr. Majewskiego na przewodniczącego Zjazdu. Nacelnik wydziału zdrowia

dr. Majewski obejmując przewodnictwo powitał zjazd w imieniu p. w. w. i swoim, wyrażając radość, że pielęgniarce na swój zjazd wybrały Lwów, gdzie wczoraj zakończyły się obrady lekarzy powiatowych.

Imieniem władz naczelnych powitał Zjazd dyr. dr. Ostromecki, życząc jak najlepszych wyników obrad, a imieniem P. C. K. hr. Gołuchowski.

Z kolei prof. dr. Weigl wygłosił wykład o szczepionce przeciw tyfusowi płamistemu. Prelegent przedstawił historję tej strasznej choroby, znanej już w starożytności — ofiary jej i zabiegi uczonych nad wykryciem zarazki jej i sposobu rozszerzania się tyfusu.

Wykład ten uzupełnił dr. Węgrzynowski stwierdzeniem, że właśnie profesor Weigl wynalazł szczepionkę przeciw tyfusowi używaną przez cały świat. Obecni urządzili prof. Weiglowi gorącą owację.

W końcu prof. dr. Halban wygłosił bardzo interesujący referat o opiece zdrowotnej w lwowskich szkołach akademickich, przyjęty burzą oklasków.

Po inauguracji członkinie Zjazdu zwiedziły Sanatorium Kasy Chorych, popołudniu zaś odbyły się obrady stowarzyszenia, a wieczorem zebranie towarzyskie.

Dziś dalszy ciąg obrad w sali Miejskiego ośrodka zdrowia.

Pokaz gazowy we Lwowie.

W sobotę, jako drugim dniem zjazdu lekarzy powiatowych Województwa lwowskiego, odbyły się we Lwowie pokazy gazowe. O godz. 15.15 odbył się atak gazowy między basztą prochową a strażnicą pożarną na Walach Gubernatorskich. Atak i obronę przeciwgazową urządzono wedle wszelkich wymogów techniki wojennej. Imprezę urządził Czerwony Krzyż pod kier. dra Szumskiego i L. O. P. P. pod kier. majora Tigera oraz przy współudziale wojska pod komendą ppłk. Wertheima. Po odpowiednich objaśnieniach rozpoczął się atak gazowy na terenie od II. gimnazjum i szkoły Staszica do baszty prochowej. Na terenach tych, w szczególności w wymienionych uczelniach, urządzono schrony, posterunki alarmowe oraz umieszczono patrole sanitarne. W akcji brały udział drużyny Czerwonego Krzyża, elektrowni, gazowni, wodociągów i budownictwa.

W pewnym momencie patrole sygnalizują o pożarze, który wybuchł w pobliskiej baszcie prochowej. Do akcji lokalizacyjnej i ratowniczej wbiegają drużyny zaopatrzone w maski gazowe, gdyż w powietrzu unosi się gaz łzawiący. Szereg osób postronnych „zagazowanych“, unoszą drużyny sanitarne. Momentalnie też zajeżdża pod basztę straż pożarna. Funkcjonariusze straży w garniturach przeciwgazowych. Zręczne, składne ruchy cechują strażaków, działających w błyskawicznym tempie.

Drużyny sanitarne odkażają zatrute miejsca, drużyny ratownicze odwożą ostatnich „zagazowanych“ do miejsc opatrunkowych tj. sanatorium Kasy Chorych i Szpitala Powszechnego. Z pomocą tlenu lekarze ratują zatrutych, dając doskonałą, acz teoretyczną lekację pogłową lekarzom powiatowym Województwa lwowskiego.

Zamierzony cel pokazu został w zupełności osiągnięty.

Obraz polski nabyty przez króla włoskiego.

Obraz T. Pruszkowskiego „Dom z kart“, wystawiony w pawilonie polskim na wystawie „Biennale“ w Wenecji, zakupiony został przez króla włoskiego Wiktora Emanuela.

Złoto płynie do Ameryki.

Według sprawozdania nowojorskiego Federal Reserve Banku, przepływ złota do Stanów Zjednoczonych we wrześniu b. r. wyniósł netto 97.57 milj. dolarów, wobec 107.89 milj. w sierpniu, a 49.02 milj. w lipcu r. b. podczas gdy w czerwcu r. b. wyniła strata złota w wysokości 233.53 milj. dol., a w maju r. b. 221.27 milj.

Z powyższej cyfry 97.57 milj. dol. przypada na import złota 25.27 milj. dol., z czego złota za 5.82 milj. dol. przywieziono z Wielkiej Brytanji, za 5.27 milj. z Holandji, za 3.5 milj. z Kanady, za 3.44 milj. z Chin, za 2.87 milj. z Indji, za 0.54 milj. z Australji i za 0.22 milj. ze Szwajcariji; drugą pozycję w wysokości 72.3 milj. dol. stanowi sprzedaż złota z depozytów banków emisyjnych Federal Reserve Banku. Wskutek tych sprzedaży, depozyty złotowe zagranicznych banków emisyjnych spadły o 172.78 milj. dol. podczas gdy jeszcze w ciągu lipca wynosiły 345.58 milj., a w połowie czerwca r. b. 465.83 milj. dol.

We wrześniu r. b. złota z Ameryki zupełnie nie wywożono.

Skutki tornada na Rivierze.

Potworny tornado, który szalał na Rivierze wyrządził olbrzymie spustoszenia, sięgające zawrotnych sum. W samem tylko Sainte Maxime, gdzie wiatr i fale morskie szalały najgroźniej, szkody sięgają 200 milionów franków. W Saint Raphael ocenijają szkody na 25 milionów franków, same reparacje poniszczonych szos na Rivierze będą wymagały nakładu ok. 16 milj. franków. Ogólną sumę szkód na całym wybrzeżu ocenijają na blisko pół miljarda franków.

Żelazo leży na ulicy.

W mieście Idaho (U. S. A.) pewna firma zrobiła próbę ze zbieraniem okruchów żelaza znajdujących się na powierzchni ulic i szos. W tym celu uruchomiono auto ciężarowe, pod którym w odległości 10 cm. od nawierzchni ulicy umieszczono silny elektromagnes. Rezultaty przeszły wszelkie oczekiwania. Już pierwsza wycieczka auta, po przejechaniu 8 km., dała w wyniku 68 kg. pyłu i cząsteczek żelaza. Po drugiej jeździe zebrano 273 kg. Jak widzimy, żelazo znajduje się na ulicy.

